

ХРОНІКА НАУКОВОГО ЖИТТЯ

VI МІЖНАРОДНИЙ СИМПОЗИУМ «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ БІОФІЗИЧНОЇ МЕДИЦИНИ».

У відповідності до плану науково-організаційних заходів, затверджених Президією НАН України, в Інституті фізіології ім.О.О.Богомольця НАН України у період з 14.05 по 17.05.2009 р. проведено VI Міжнародний симпозіум «Актуальні проблеми біофізичної медицини». Співорганізаторами симпозіуму були МОЗ України та Національне космічне агентство України. Необхідність проведення цього заходу вибігає з сучасного стану теоретичної і практичної медицини.

За статистичними даними протягом останніх років в Україні високими темпами поширюються серцево-судинні, онкологічні, бронхо-легеневі та алергічні захворювання. На думку фахівців це пов'язано з погіршенням умов повсякденного життя населення внаслідок низки негативних впливів економічних, соціальних, фізичних, хімічних та інших факторів. У зв'язку з цим перед фізіологами і лікарями виникає нагальне завдання – винайти інноваційні шляхи збереження здоров'я та працездатності людини, тривалості його активного життя.

Одним із можливих шляхів досягнення цієї мети є розвиток нового лікувально-профілактичного напрямку – біофізичної або відновлювальної медицини. Особливість її полягає у відновленні функціональних резервів організму, здатних захищати його від біосоціальних негараздів шляхом більш широкого застосування традиційних натуральних методів впливу. Альтернативним напрямком підвищення резистентності організму може бути широке використання саногених природних та інструментальних біофізичних методів ранньої корекції до нозологічних та явних патологічних станів організму. Саме цій меті присвячені основні пошуки дослідників у галузі медичної біофізики та біоінженерії.

Доповіді учасників симпозіуму були присвячені розгляду теоретичних та практичних аспектів впливу факторів середовища на організм людини і тварин; інноваційним біофізичним методам діагностики і лікування в клінічній медицині; біофізичним технологіям у валеології, спортивній та космічній медицині; впливу космічної погоди на здоров'я людини. Ряд доповідей висвітлювали суто інженерні проблеми апаратури і технічних пристроїв для профілактики та лікування хвороб цивілізації.

Роботу з підготовки симпозіуму здійснював Оргкомітет під головуванням академіка НАН та АМН України П.Г.Костюка. До складу Оргкомітету також ввійшли академік Російської АМН М.О.Агаджанян (Москва), акад.НАН України О.О.Мойбенко, акад. НАН та АМН України Ю.І.Кундієв, акад.НАН України І.С.Магура, чл.-кор.НАН України В.Ф.Сагач, д.м.н., проф.В.Я.Березовський, д.м.н., проф. Е.А.Доценко (Мінськ), д.м., проф. М.Покорский (Академія наук Польщі, Варшава), д.ф.-т.н. О.П.Федоров (НКАУ). Відповідальний секретар Оргкомітету д.б.н. І.Г.Літовка.

На інформаційні повідомлення Оргкомітету надійшло більше 200 заявок та тез доповідей від науковців ближнього та дальнього зарубіжжя.. Після їх рецензування було надруковано збірку, до якої ввійшло 119 робіт, що відповідали напрямкам роботи симпозіуму. Відповідно до зазначеної тематики програма симпозіуму складалася з 6 тематичних секцій, на засіданнях яких заслухано і обговорено 44 усних. На стендах було представлено матеріали 33-х досліджень учасників симпозіуму.

У роботі симпозіуму прийняло активну участь 92 особи з України, країн ближнього і дальнього зарубіжжя. На засіданнях з питаннями і виступами в дискусіях приймали участь не тільки дипломовані вчені, а і наукова молодь.. Наприкінці засідання кожної секції головуючий підсумовував матеріали доповідей і представлених на стендах повідомлень.

Загальну увагу привернули матеріали досліджень представника Польської академії наук проф.М.Покорского (Варшава) присвячені механізмам роботи каротидного гломусу, д.м.н., проф.В.С.Оганова (Москва) щодо стану кісткової тканини в умовах мікрогравітації. Узагальнюючу доповідь щодо перспектив та напрямків розвитку валеології та біофізичної медицини зробив д.м.н., проф.В.Березовський. Змістовний огляд з аналізом власного експериментального матеріалу під назвою «Гормезис і його роль в геронтологічних дослідженнях» зробив д.м.н. О.М.Вайсерман (Київ).

Спеціальне засідання було присвячено проблемі впливу космічної погоди на стан здоров'я та працездатність людини Прекрасний аналіз цієї проблеми з фізичної точки зору зробив д.ф-м.наук,

проф.Чорногор Л.Ф. (Харків). Медичний аспект проблеми детально проаналізував д.м.н., проф.В.А.Розанов (Одеса).

З великою увагою була сприйнята доповідь колективу дослідників УО «Гомельський державний медичний університет» та УО «Білоруський державний медичний університет» під керівництвом доцента Салівончика Д.П., яка була присвячена проблемі використання гіпербаричної оксигенації при гострому коронарному синдромі. Позитивний резонанс присутніх викликали доповіді про застосування методів молекулярної біофізики для виявлення віддалених і трансгенераційних наслідків пролонгованої радіаційної дії на людину (В.Г.Безлепкін і співавтори, Пушино, Інститут теоретичної та експериментальної біофізики РАН, Росія) та результати дослідження наукових і практичних перспектив вивчення впливу металів на наноструктуру мембран еритроцитів (А.Я.Хайрулліна і співавтори, Мінськ, Інститут фізики НАН Білорусі).

Всі дні роботи симпозіуму у просторому холі Інституту фізіології працювала виставка новітніх інженерно-технічних розробок, призначених для біофізичної медицини. Активну участь у демонстраціях діючої апаратури приймали Державне підприємство "Науково-дослідний медико-інженерний центр «НОРТ» НАН України (Київ), Інженерне об'єднання «Нове у медицині» (Київ), Національний аерокосмічний університет «ХАІ-МЕДИКА» (Харків).

Національний аерокосмічний університет та НТЦ "ХАІ-Медіка" продемонстрували серію сучасних схемотехнічних розробок систем для комп'ютерної електроенцефалографії, реографії, кардіографії, спірографії. Ці українські розробки за своїми медико-технічними характеристиками не поступаються, а по ряду показників перевищують найкращі закордонні зразки в цій галузі. Розробники спорядили діагностичні прилади комплексом програм для автоматичної обробки і аналізу результатів дослідження та його графічного зображення на екрані монітору ПК або лазерному принтері.

Інженерно-технічне товариство «Новое в медицине» продемонструвало останню модель апаратного комплексу «Біорегулятор», призначеного для неінвазивного впливу на гемодинаміку шляхом об'ємного пневмопресингу. Застосування комплексу в клінічних умовах підтвердило його високу ефективність при низці захворювань, що супроводжуються порушеннями мікроциркуляції, спазмами судин, больовим та гіпертензивним синдромами.

Державне підприємство "Науково-дослідний медико-інженерний центр немедикаментозного оздоровлення, реабілітації та терапії - «НОРТ» показало на своєму стенді нову розробку – комп'ютеризований вітчизняний апаратний комплекс для визначення стану мікроциркуляторного русла. Ще одна новина – це електронний індикатор індивідуальної NO-залежної реакції пацієнта на короткочасну оклюзію плечової артерії. Визначення цього важливого показника триває лічені хвилини і здійснюється неінвазивно. Учасники симпозіуму охоче випробували на собі сеанс «омолодження» гірським повітрям від апарату молекулярної сепарації газів «Борей». Деякі відвідувачі випробували магнітотерапевтичний анальгезатор «АМТ», акустичний вібромасажер легень «ЕОЛ» та нейтралізуючий негативні ефекти екранів ПЕОМ у закритих приміщеннях аероіонізатор повітря типу «Іон-М».

На останньому засіданні симпозіуму трьом доповідачам проф.Покорсокому, проф.В.Розанову і проф.Чорногору були вручені імені подяки Національного космічного агентства України за істотний вклад у розвиток проблеми впливу космічної погоди на стан здоров'я людини. На цьому засіданні була одностайно прийнята резолюція, текст якої наводимо нижче.

“Ми, представники медичних та біофізичних дисциплін семи країн Європи з великим задоволенням констатуємо, що проведення VI Міжнародного симпозіуму Інститутом фізіології ім.О.О.Богомольця у м.Києві стало визначною подією для біофізичної медицини. Антропогенне забруднення довкілля, надмірне або неправильне вживання фармацевтичних препаратів істотно збільшили алергезацію населення країн континенту та кількість пацієнтів, які за реальним станом своїх детоксуючих систем не витримують лікування за допомогою медикаментів. Біофізичні методи профілактики, лікування та реабілітації для таких осіб – альтернативний шлях до поліпшення стану здоров'я. У частини пацієнтів біофізичні процедури дозволяють значно зменшити медикаментозне навантаження на організм. Фахівці вважають, що у найближчому майбутньому біофізичні технології лікування зможуть знайти все більше застосування у терапії значної частки хвороб цивілізації.

Для подальшого розвитку інноваційних технологій біофізичної медицини бажано:

- Популяризувати класичні методи натуральної і біофізичної медицини у засобах масової інформації країн Європейської Співдружності;

- регулярно проводити міжнародні симпозиуми з біофізичної медицини з проміжком не більше 2-3 років;
- практикувати проведення таких симпозиумів не тільки у Києві, а і в інших містах України і Європи;
- наступний VII міжнародний симпозиум з “Актуальних проблем біофізичної медицини” провести не пізніше 2012 року.”

Ці та інші тактичні пропозиції учасників зборів були одностайно схвалені відкритим голосуванням у останньому засіданні симпозиуму 17 травня 2009 року.

Після завершення наукової програми для гостей було влаштовано екскурсію до музею Трипільської культури (Трипілля).

Зам. голови Оргкомітету
Засл. діяч науки і техніки, України д.м.н., проф.
Відповідальний секретар Оргкомітету, д.б.н.

В.Березовський
І. Літовка